ASSOCIACIÓ IL·LUSIONS SOLIDÀRIES

Àmbit geogràfic: Provincial
Seu social: Barcelona
Forma jurídica: Associació declarada d'utilitat pública

- 2 persones treballadores
- 2 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social
- 34 persones voluntàries
- 11 persones sòcies

NOMBRE ACTUAL DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS A LES PERSONES:

- 7.198 a serveis a la infància i la joventut

www.ilusionssolidaries.cat

Breu història de l'organització

L'Associació Il·lusions solidàries neix com a tal el 2012, tot i que al 2011 ja va començar l'activitat. Neix de la iniciativa de la seva fundadora, que treballava en una ONGD, que en un entorn proper detecta la necessitat de poder ajudar a nois i noies de famílies vulnerables a tenir joguines en dates assenyalades. Va detectar aquesta necessitat no coberta, i va decidir posar fil a l'agulla per contribuir a superar-la de la forma més eficient possible, fomentant el reciclatge, la sostenibilitat, el treball en xarxa i reduint el volum de residus generats per la ciutadania. A més moltes entitats socials, centres de menors i administracions que treballen amb infància vulnerable tenen estructures de finançament ajustades, fet que els impedeix prioritzar la compra de joguines i altres materials d'oci.

Així neix aquest projecte en un garatge de Caldes d'Estrac, en el que el primer any es recapten unes 100 joguines procedents majoritàriament de donacions de conegudes i alguna escola. A partir d'aquí el boca orella fa que la demanda es vagi incrementant de manera exponencial i es comença a contactar amb empreses de joguines, esports i altres. Ens traslladem a Barcelona i a dia d'avui recollim és de 16.000 joguines i llibres, reciclem al voltants de 14.000 i entreguem més de 13.000 a 7.200 nois, noies i joves i 50 entitats d'arreu del territori.

Missió

Treballem per a fer arribar la il·lusió del joc i de la lectura al major nombre possible de nens i nenes en risc d'exclusió social. Recuperar la il·lusió contribueix al desenvolupament personal, a la relació amb altres nens i nenes, fet que els ajuda a evolucionar i a resoldre situacions a la vida. A més, disposar de joguines els ajuda a sentir-se més integrats i en igualtat de condicions amb els seus iguals, allunyant-los de la sensació d'exclusió. Recollim jocs, llibres infantils i disfresses de segona ma, amb la finalitat de restaurar-los i deixar-los com nous per a la seva reutilització; després en fem entrega a famílies, a entitats públiques i privades que treballen amb nens i nenes en risc d'exclusió social. Sensibilitzem a les famílies i a la societat en general sobre el consum responsable, la necessitat del reciclatge i impulsem la cultura de la reutilització. El gruix del nostre projecte es basa en la recollida, neteja i restauració per a la reutilització de joguines, disfresses i llibres infantils.

Descripció de l'activitat

Il·lusions Solidàries va arrencar la nostra activitat al 2012. En aquests 14 anys hem consolidat un projecte circular que promou la recollida selectiva de joguines i la seva reutilització, donant resposta a una necessitat que tenen les entitats que atenen a la infància en risc d'exclusió social i a les seves famílies, amb les que ens coordinem per fer entrega de les joguines.

Treballem amb centres de menors, entitats socials, escoles i administració pública que treballen en la atenció directa de la infància i famílies en risc d'exclusió social. La gran majoria d'aquests centres i entitats socials tenen estructures de finançament dependents i ajustades; això vol que dir que tenen un accés als recursos limitada. Això comporta que en la gestió dels seus pressupostos es prioritzin altres tipus de despesa abans que aquelles destinades a garantir l'accés a l'oci. Però jugar es essencials per al desenvolupament de la infància, ja que té un caràcter formatiu molt rellevant.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

RECICLANT IL·LUSIONS PER A LA INFÀNCIA

Breu descripció

- Campanya de sensibilització per impulsar el reciclatge i la reutilització dels recursos a través de la recollida de joguines: En coordinació amb gran número d'entitats, realitzem una campanya de sensibilització sobre el consum responsable, la necessitat de la reutilització dels recursos i la reducció dels residus centrat en joguines.

- Recollida selectiva de joguines utilitzades o retirades del mercat per obsoletes, llibres i altres.

- A través de la col·laboració ciutadana i també d'un gran nombre d'entitats de tot tipus, es realitza la recollida selectiva de joguines. Il·lusions solidàries som a entitat de referència en la recollida de joguines. En tots aquests 14 anys, i més darrerament, cada cop rebem més joguines llibre, que procedeixen d'empreses de fabricació i distribució de joguines, empreses que fan recollides com a acció solidària, particulars que es dirigeixen a la nostra seu.

- Reparació, reciclatge i classificació de les joguines: Una vegada recollides les joguines, es

- seleccionen aquelles que poden ser reparades i restaurades, i es descarten aquelles que no tenen opció de reparació o que siguin joguines bèl·liques o sexistes. Es realitza un procés de qualitat en que es netegen les joguines i es reparen, en ocasions de forma molt creativa (es fabriquen daus, es fan paquets de joguines similars, etc.) i es classifiquen en funció de la tipologia de material i l'edat del infant.

- Entrega, que es fa directament a les entitats i/o escoles, i a famílies que acudeixen directament derivades del projecte SARA de l'Ajuntament de Barcelona o des de serveis socials. Com a fase prèvia de la distribució ens coordinem amb les entitats per a que ens facin arribar els desitjos dels seus usuaris/es (tres desitjos), i de de la nostra associació preparem els paquets personalitzats per a les diferents entitats. Sempre donem resposta a almenys un dels desitjos expressats per les nenes i nens.

Aportació de valor de la iniciativa

El projecte cobreix una necessitat cada vagada més en augment amb infants i joves en situació de vulnerabilitat, però amb un valor afegit que és el foment de l'economia circular i el reciclatge com quelcom normalitzat, i que les famílies, sobretot, donin importància en aquest aspecte.

Aportem solucions a 50 entitats, escoles i serveis socials, majoritàriament de la província de Barcelona, i el nombre va en augment any darrera any. Som un espai de foment del benestar emocional i així ho demostra l'acord de col·laboració amb l'Associació Arep.

Reforcem el sentiment de comunitat i la solidaritat, ja que promou la col·laboració entre empreses, entitats, escoles, etc.

Necessitat a la que respon

Il·lusions Solidàries neix per donar resposta a una necessitat no coberta: garantir l'accés a l'oci i al joc per als infants en risc d'exclusió social. Aquesta necessitat sorgeix pel fet que moltes entitats socials, centres de menors i administracions que treballen amb infància vulnerable tenen estructures de finançament ajustades, fet que els impedeix prioritzar la compra de joguines i altres materials d'oci, malgrat el seu paper fonamental en el desenvolupament infantil.

Segons les dades més recents de l'Institut d'Estadística de Catalunya la taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE) per a la població menor de 18 anys a Catalunya es va situar en el 34,7% el 2024.

La manca de recursos econòmics té un impacte directe en el desenvolupament físic, emocional i educatiu, limitant les seves oportunitats de futur. A més, la pobresa infantil sovint va acompanyada de privacions materials, manca d'oportunitats educatives i de lleure, i una forta estigmatització.

A la vegada, vivim en una societat marcada pel consumisme, on les joguines es descarten ràpidament per deixar pas a noves adquisicions, especialment en èpoques com el Nadal. La so-

breabundància de joguines en moltes famílies és un fet, que de seguida es descarten. En aquest context de crisi mediambiental, la recollida selectiva de joguines, el reciclatge i la reutilització esdevenen una estratègia fonamental per reduir residus i fomentar un consum més responsable, alhora que donen resposta a una necessitat social.

Principals objectius assolits

S'ha consolidat un model d'intervenció circular que connecta de manera eficient la ciutadania, el voluntariat, les persones que realitzen Treballs en Benefici a la Comunitat i les entitats socials que atenen la infància en situació de vulnerabilitat, reforçant una cultura de reutilització amb una dimensió pedagògica clara.

S'ha contribuït a garantir el dret al joc en condicions de dignitat i normalitat. La personalització de les entregues i la coordinació amb les entitats han permès adaptar els recursos a les necessitats i desitjos dels infants, reforçant la seva autoestima i la sensació d'inclusió.

El treball en xarxa amb les entitats ha enfortit la cooperació entre agents socials, consolidant una estructura de col·laboració estable i creixent. La confiança generada al llarg dels anys es reflecteix en l'augment progressiu d'entitats participants i en la continuïtat de les relacions establertes.

Cal destacar la dimensió restaurativa i comunitària del projecte mitjançant la integració de persones que han realitzat TBC i d'Arep. La seva participació activa en les tasques de classificació i restauració ha contribuït tant a reforçar la capacitat operativa del projecte com a generar espais de responsabilitat, aprenentatge i retorn social.

Finalment, la resposta de la ciutadania, evidenciada en l'increment de donacions i en la participació activa en les campanyes de sensibilització, confirma l'existència d'una consciència creixent envers la necessitat de canviar.

Principals resultats obtinguts

El projecte s'adreça principalment a infants en situació de vulnerabilitat social, atesos per més de 50 entitats socials i escoles que treballen en barris amb alts índexs de pobresa, exclusió i diversitat cultural i han acudit 150 persones derivades del projecte SARA (Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida), i altres serveis socials.

Es tracta, en molts casos, de menors que viuen en contextos marcats per la precarietat econòmica, l'atur estructural, la violència intrafamiliar o la migració forçada, situacions que limiten greument el seu accés a béns bàsics, com el joc i el lleure.

L'any 2025, el projecte ha arribat a 7.185 infants, als quals s'han fet arribar 12.685 joguines, llibres i disfresses restaurats i adaptats als seus interessos i edats, de les quals 180 han estat donades per particulars.

S'han reutilitzat 2.202 kg de residus (càlcul estimat, calculant 200grams de mitjana per cada joguina restaurada i a la que s'ha donat una segona vida).

Hem fet un acord amb l'Associació Arep, pel que el nostre projecte també contribuirà a la millora del benestar emocional de les seves usuàries.

Ens hem coordinat Centre Penitenciari de Dones Wad Ras, la unitat de mares, on poden viure amb els seus infants fins als tres anys.

19 persones han realitzat els treballs en benefici a la comunitat a Il·lusions solidàries, amb una dedicació agregada de 3218 hores al projecte.

Abast de l'experiència

Il·lusions Solidàries va arrencar al 2012. En aquests 14 anys hem consolidat un projecte circular que promou la recollida selectiva de joguines i la seva reutilització, donant resposta a una necessitat que tenen les entitats que atenen a la infància en risc d'exclusió social i a les seves famílies, amb les que ens coordinem per fer entrega de les joguines.

Es va començar amb 100 joguines i ara ens arriben més de 16.000.

Treballem sobre la base del voluntariat i al 2021 vam rebre a la primera persona de treballs en benefici de la comunitat (TBC), avui són una mitjana de 19 anuals i hem tancat un acord amb l'associació Arep per la Salut Mental.

Al 2024 vàrem poder iniciar la contractació de persones amb vulnerabilitat podent contractar a 2 persones a mitja jornada.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 2
Membres equips directius: 6
Sòcies: 11
Ateses: 7198
Voluntàries: 34

Principals factors clau d'èxit

- El fet de no dir mai que no a ningú.
- Hem demostrat a les empreses, persones i entitats donants dels materials, tant el nostre treball com el destí que se li dona a les seves donacions i totes elles han cregut amb nosaltres.
- La possibilitat de que cada infant tingui un marge (3 opcions) per escollir que regal vol, així que assegurem que quelcom del que rebrà coincideix amb allò demanat.
- La gratuïtat dels regals rebuts, tot i que les famílies que ho venen a recollir finalment encara les hi costi creure.
- Un model basat en el voluntariat a través de la col·laboració amb altres entitats i institucions, com pot ser el departament de Justícia.

Dificultats i reptes superats

- Aconseguir joguines, llibres i disfresses que realment es poguessin reparar i tornar a entregar, vàrem començar amb 100 i hem arribar a un pic de 19.000, tot i que el nombre ideal és de 16-17.000, dels quals el 98% ja ens arriba sense tenir que demanar.
- La recerca de voluntariat que ajudés a la nostra tasca, va començar una persona i en aquests moments tenim 3 persones particulars, 12 de Treballs a la Comunitat, 8 de l'associació Arep i al voltant de 40 de diferents empreses que fan el seu voluntariat corporatiu col·laborant amb nosaltres un dies a l'any.
- Un gran repte és que cada vegada ens demanen més coses per a joves entre 14 i 18 anys i ens consta molt trobar regals i no podem atendre tota la demanda i ens obliga a fer compres. Aquest col·lectiu està creixent, com el de derivacions del projecte SARA de l'ajuntament.
- Un dels grans reptes va ser trobar un espai on emmagatzemar joguines i materials per a reciclar, així com un gran espai per a treballar i gràcies al districte de sant Andreu i a l'Associació Andròmines ara disposem d'aquest espai a la Nau Vil.la Besòs de Barcelona.
- El gran repte és el finançament, el volum de demandes no para de créixer i algun cop hem de reduir el nombre de regals per infant a 1 només ja que no hem pogut reciclar tots els que volíem per la manca de pressupost per a comprar materials.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

Aquesta iniciativa és innovadora en quan planteja una proposta circular, on totes les parts del projecte tenen la vocació de donar resposta bé a una necessitat social bé a una necessitat mediambiental. Com a part de la campanya de recollida es treballa en la sensibilització de la ciutadania per tal que incorporin els principis de consum responsable, reducció de residus i reutilització dels recursos. Alhora, l'enfocament de treball en xarxa i de coordinació, la resposta que dona aquest projecte a les necessitats específiques de les entitats del tercer sector l'enforteix, millorant la seva capacitat d'incidència. Alhora, es fa un servei a la societat articulant un projecte que acull a persones que han de realitzar els Treballs en benefici a la comunitat. Treballem també amb la col·laboració de persones provinent s del programa TBC del Dept. De Justícia i l'acord amb l'associació Arep fa que el nostre projecte ajudi a la millor del benestar emocional a persones amb problemes de Salut mental i Patologia Dual, a través de la seva participació coma voluntàries pel que el projecte comença a transcendir més enllà dels objectius inicials i ajuda no més a infants i joves sinó també a persones adultes.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

El projecte en si, és senzill per a poder replicar-lo en altres espais, tot i que quan ho hem pogut fer, com és amb l'associació Arep, han preferit venir a fer-lo al nostre Espai que a la seva pròpia seu, per les facilitats que ens ofereix l'espai que tenim cedit.

Realitzem tallers a entitats i escoles, precisament per a mostrar el projecte, el funcionament i intentar que cadascú a casa seva, a l'entitat o a l'escola faci el mateix que nosaltres, almenys a la part de recollida i reciclatge.

El gran hàndicap per a la replicabilitat és disposar d'una àmplia zona de magatzem que permeti rebre els productes i emmagatzemar abans de l'entrega, una vegada reparats.